

NOKUTs tilsynsrapporter

Omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser

AOF Haugaland

Desember 2012

Utdanningssted:	AOF Haugaland
Utdanningstilbud:	Omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser
Dato for vedtak:	3. desember 2012
Utdanningslengde:	Ett år
Sakkyndige:	Else Jørgensen og Anne-Hilde Trondsen
Saksnummer:	12/139

Forord

Fagskoleutdanning er yrkesrettet utdanning som bygger på fullført videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning har et omfang på minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning. Betegnelsen fagskoleutdanning er beskyttet gjennom fagskoleloven. For å kunne bruke betegnelsen fagskoleutdanning, må utdanningstilbudet være godkjent av NOKUT.

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling jevnfør NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning», kapittel 4. I den innledende vurderingen ser NOKUT blant annet på om styringsordning og reglement er tilpasset utdanningstilbudet og om tilbyder har et tilfredsstillende system for kvalitetssikring.

Søknader som tilfredsstillende forutsetningene for behandling blir videre vurdert av eksterne, uavhengige sakkyndige oppnevnt av NOKUT. De sakkyndige vurderer søknaden opp mot 17 likeverdige faglige kriterier nedfelt i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Til den sakkyndige vurderingen har NOKUT oppnevnt:

- Anne-Hilde Trondsen, Sykepleier ved Nevrologisk avdeling, Sykehuset i Telemark
- Else Jørgensen, Høgskolelektor, Avdeling for helse- og sosialfag, Høgskolen i Molde

Når de sakkyndige har funnet at ett eller flere av de faglige kriteriene ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, sendes den sakkyndige rapporten (kapittel 3 i denne rapporten) til tilbyder for kommentarer. Tilbyder kan da påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT tillater i tillegg mindre justeringer. De sakkyndige vurderer tilbakemeldingene fra tilbyder, før NOKUT konkluderer og fatter endelig vedtak. I denne rapporten er alle vurderingene som danner grunnlag for godkjenningen samlet. NOKUT har konkludert med at søknaden ikke tilfredsstillende alle kriterier for godkjenning av fagskoleutdanning. Det er mulig å søke NOKUT på nytt, men da forventes det at søker har forbedret utdanningskvaliteten i henhold til vurderingene gitt i denne rapporten (Måpunktene).

Oslo, 3. desember 2012

Terje Mørland
direktør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på nettsidene våre www.nokut.no/NOKUTs-publikasjoner

Innholdsfortegnelse

1	Informasjon om søkeren.....	1
2	Informasjon om prosessen	2
2.1	Innledende vurdering	2
2.2	Sakkyndig vurdering.....	2
2.3	Tilsvarsrunde	3
2.4	Vedtak.....	3
3	Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet.....	4
3.1	Oppsummering	4
3.2	Læringsmål og kvalifikasjoner	4
3.3	Faglig innhold.....	9
3.4	Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer.....	15
3.5	Eksamen og vitnemål.....	21
3.6	Infrastruktur	22
3.7	Konklusjon fra de sakkyndige	24
4	Tilsvarsrunde.....	27
4.1	Søkers tilbakemelding	27
5	NOKUTs tilleggsvurdering	30
6	Vedtak	30
7	Dokumentasjon	30
	Vedlegg 1:.....	31
	Vedlegg 2:.....	32

1 Informasjon om søkeren

AOF Haugaland søkte NOKUT 14. februar 2012 om godkjenning av fagskoleutdanningen *omsorg for mennesker med neurologiske lidelser*. Utdanningen er et ettårig, stedbasert tilbud som gis på deltid over to år. Undervisningen vil gis ved Haugesund, og det er søkt godkjenning for 20 studenter.

AOF Haugaland har syv godkjente fagskoletilbud:

- *kroniske sykdommer hos voksne og eldre med fokus på diabetes, hjertesvikt og kols*
 - Haugesund
 - Sauda
 - Ølen
- *psykisk helsearbeid*
 - Sauda
 - Haugesund
 - Etne
- *helse, aldring og aktiv omsorg*
 - Haugesund
- *kreftomsorg og lindrende pleie*
 - Haugesund
- *miljøarbeid rettet mot mennesker med funksjonsnedsettelse/utviklingshemming*
 - Haugesund
- *rehabilitering*
 - Haugesund
- *spesialpedagogikk og flerkulturelt arbeid*
 - Haugesund

Tilbyder fikk sitt system for kvalitetssikring godkjent av NOKUT 11. juli 2011.(NOKUTs sak 11/242-2). Styreordning og reglement er funnet tilfredsstillende, jf. NOKUTs sak 11/461, 12/137.

NOKUT har gjennomgått søkers hjemmeside: <http://aof-haugaland.no/>

Vurdering

Tilbyder gir informasjon som ikke kan føre til misforståelser om bruk av fagskolebegrepet. Informasjonen på søkers internettside er i samsvar med søknadens innhold og godkjenningsstatus i NOKUT.

2 Informasjon om prosessen

2.1 Innledende vurdering

Vurderingsprosessen starter med at en tilbyder søker NOKUT om godkjenning av et utdanningstilbud. Søknaden blir først gjenstand for en innledende vurdering, for å avklare om forutsetningene er tilstede for videre behandling, jf. NOKUTs «Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning» (NOKUTs retningslinjer), kapittel 4.

Forutsetningene for at en søknad om godkjenning av en fagskoleutdanning tas under behandling, er at søknaden beskriver og dokumenterer kvaliteten på utdanningstilbudet i henhold til NOKUTs mal for elektronisk søknad. Det må fremgå av søknaden at utdanningstilbudet er innenfor rammen av minst et halvt år og maksimalt to år som heltidsutdanning (Normert arbeidsmengde for fagskolestudenter skal ligge på mellom 1 500 og 1 800 timer per hele studieår.).

Søknaden skal sannsynliggjøre at utdanningstilbudet bygger på fullført videregående opplæring og at utdanningstilbudet er yrkesrettet. For tilbydere som ikke helt ut er eid av staten, fylkeskommune eller kommune må søker / tilbyder være registrert i Enhetsregisteret.

I den innledende vurderingen ser NOKUT på om søkeren har en styreordning, et reglement og et system for kvalitetssikring som er tilfredsstillende i henhold til lover og regler, jf. NOKUTs retningslinjer, kapittel 5 og 6. Ulike sider rundt ansvarsforhold må også være avklart. Hvis forutsetningene for videre behandling ikke er til stede, blir søknaden avvist. Søkeren kan da tidligst søke om ny godkjenning i neste søknadsrunde.

NOKUTs vurdering av systemet for kvalitetssikring kan ikke påklages, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (NOKUT-forskriften) § 1-9 c).

2.2 Sakkyndig vurdering

Hvis forutsetningene for videre behandling er til stede, blir søknaden vurdert av en sakkyndig komité. Komiteen vurderer om de faglige kriteriene for å få godkjent en fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt. Disse kriteriene står i NOKUTs retningslinjer, kapittel 7.

Det er i alt 18 kriterier. Disse er delt inn i fem områder

- Læringsmål og kvalifikasjoner (kriterium 1-5)
- Faglig innhold (kriterium 6 og 7)
- Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer (kriterium 8-12)
- Eksamen og vitnemål (kriterium 13 og 14)
- Infrastruktur (kriterium 15-18)

Kriterium 5, vedrørende nasjonale krav og internasjonale forpliktende avtaler, blir kun vurdert der dette er aktuelt.

Kriterium 10, vedrørende praksis i utdanningen, blir kun vurdert der praksis er en del av utdanningen eller der de sakkyndige mener praksis må være en del av utdanningen.

De sakkyndige må finne at alle kriteriene er oppfylt på en tilfredsstillende måte for at utdannings-tilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Komiteen konkluderer under hvert kriterium om noe må eller bør endres for at kriteriet skal bli oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Hvis komiteen finner at alle kriteriene er oppfylt på en tilfredsstillende måte, anbefaler den at søknaden godkjennes. NOKUT fatter så vedtak i saken.

2.3 Tilsvarende

Søkerens tilbakemelding på sakkyndig vurdering

Hvis komiteen finner at ett eller flere kriterier ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, får søkeren minimum seks uker på å uttale seg om de sakkyndiges vurderinger (tilsvarende), jf. NOKUT-forskriften § 5-1 (3) Hensikten med tilsvarende er at søkeren kan oppklare eventuelle misforståelser fra de sakkyndiges side.

I utgangspunktet baseres søknadsprosessen på den informasjon, og den utdanningsplan, søkeren har presentert for NOKUT på søknadstidspunktet. I tilsvarende tillater imidlertid NOKUT mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden. Dersom nødvendige justeringer krever endringer i utdanningsplanen, må en oppdatert plan legges ved tilsvaret.

Hvis søkeren, i sin tilbakemelding i tilsvarende, kommer med større endringer i studieplanen eller opplegget rundt, anser NOKUT dette for å være en ny søknad. Tilsvaret blir da avvist. NOKUT fatter så vedtak i saken.

Sakkyndig tilleggsvurdering

Hvis søkeren har kommet med en tilbakemelding i tilsvarende innen fristen, og denne tilbakemeldingen ikke medfører større endringer i studieplanen eller opplegget rundt, vurderer den sakkyndige komiteen tilbakemeldingen. Komiteen kan enten opprettholde sin vurdering av den eller de aktuelle kriteriene, eller endre sin konklusjon til fordel for søkeren.

Komiteen gir så sin endelige tilrådning. Hvis det fortsatt er kriterier som ikke er oppfylt på en tilfredsstillende måte, tilrår komiteen at søknaden ikke godkjennes. I motsatt fall tilrår komiteen at søknaden godkjennes.

Komiteens vurderinger og tilrådning kan ikke påklages, jf. NOKUT-forskriften § 1-9 c).

2.4 Vedtak

Søknadsprosessen avsluttes med at NOKUT fatter vedtak i saken.

3 Sakkyndig vurdering av utdanningstilbudet

Kriteriene i dette kapitlet, 1-18, er likeverdige. Det vil si at de sakkyndige må finne at alle kriteriene er tilfredsstillende oppfylt for at utdanningstilbudet skal kunne godkjennes som fagskoleutdanning. Kriteriene står skrevet i NOKUTs retningslinjer kapittel 7. Kriterium 5, om nasjonale krav, er irrelevant og derfor ikke vurdert.

3.1 Oppsummering

Utfordringene i helse- og sosialsektoren er i dag store, og kompetanseheving av ansatte er viktige virkemidler for å beholde og rekruttere ansatte. Fagskoleutdanning innen omsorg for personer med nevrologiske lidelser vil gi studentene et kunnskapsløft, og vil sikre studentene ny kompetanse som vil være nyttig i forhold til den dokumenterte økningen av personer med nevrologiske lidelser i kommunehelsetjenesten.

Tilbyder presenterer en studieplan som er oversiktlig og i store trekk god. Søknad og studieplan stemmer bra overens og er veldokumentert.

Med hensyn til opptakskrav har komiteen noen innvendinger knyttet til hvilke utdannelser fagskolen regner som aktuelle for opptak. Vi ser også utfordringer i praksisopplegget, og har noen merknader knyttet til pensum og litteratur. Skolen har utfra søknaden noe knapphet på lærerressurser i forhold til antall studenter de sier de vil ta opp til studiet. Kompetansemålene er noe høye utfra hva som kan forventes av studentene.

Følgende kriterier vurderes som tilfredsstillende: 1, 3, 8, 12, 14, 15 - 18.

Følgende kriterier vurderes som ikke tilfredsstillende: 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11 og 13.

3.2 Læringsmål og kvalifikasjoner

3.2.1 Utdanningstilbudets navn (kriterium 1)

«Utdanningstilbudets navn skal være dekkende for innholdet og den yrkeskompetansen utdanningstilbudet gir.»

Presentasjon

Utdanningstilbudets navn er *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser*.

Vurdering

Sakkyndige finner navnet dekkende i forhold til innhold i studieplanen og forventet kompetanse. Det settes fokus på at det dreier seg om et utdanningstilbud til en spesifikk gruppe mennesker med nevrologiske lidelser og at omsorg står sentralt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.2 Læringsmål (kriterium 2)

«Læringsmål skal gjelde for hele utdanningstilbudet og beskrive forventet oppnådde kvalifikasjoner, spesifisert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Kvalifikasjonene må være på tertiært nivå, det vil si på nivået over det som oppnås i videregående opplæring. »

Presentasjon

I søknaden beskrives hvilke kvalifikasjoner det forventes at studenten skal ha oppnådd etter endt utdanning. Utdanningstilbudets hovedmål er å utvikle studentene til reflekterte yrkesutøvere med høy etisk standard som kan ta initiativ til å planlegge, organisere og iverksette tiltak. De skal ha etablert et grunnlag for livslang læring og kontinuerlig omstilling. I tillegg skal fagskoleutdanningen sikre studentens behov for ny kompetanse.

Disse hovedmålene deles inn i kunnskaper, ferdigheter og kompetanse. Det presiseres at studenten vil få utvidede kunnskaper relatert til nevrologiske lidelser med spesialkompetanse knyttet til hjerneslag og andre nevrologiske sykdommer, skader og følgetilstander til disse. I tillegg vil de få en utvidet kompetanse i rehabilitering og habilitering. Tilbyder skriver at utdanningen ligger på et tertiært nivå, at den bygger på videregående opplæring og at kvalifikasjonene vil være på et høyere og mer spesifisert nivå enn det en kan oppnå ved videregående opplæring.

I studieplanen er det under hver av de fem teorimodulene utdanningstilbudet består av, utarbeidet mål for modulene - hovedmål. Disse målene er delt opp i kunnskapsmål, ferdighetsmål og generell kompetanse i modul 1-4. I modul 5, som er et obligatorisk fordypningsarbeid, er dette ikke gjort fordi oppgaven i denne modulen skal «hente opp» kunnskap fra en eller flere moduler og fra praksis. Mål for praksis er inndelt i hovedmål med presisering av hva studenten skal kunne.

Vurdering

Vi finner at det stort sett er gjort godt rede for hvilke kvalifikasjoner som det forventes at studenten skal ha etter endt utdanning. Under utdanningens relevans vektlegges en kraftig økning av yngre tjenestemottakere i omsorgstjenesten. Dette gjenspeiles ikke i samme grad i målene som økning av eldre tjenestemottakere gjør. Dette må gjøres for å få en sammenheng mellom mål og argumentasjon for viktigheten av utdanningen. For noen mål er det for dårlig sammenheng mellom det pensum vil gi studentene av kunnskap, og det studentene skal kunne ved endt utdanning. Det gjelder følgende mål:

Kunnskapsmål:

- kunne gjøre rede for de vanligste nevrologiske lidelsene og konsekvenser for brukerens helse og livssituasjon

Generell kompetanse:

- ha forståelse for hva det innebærer å få en nevrologisk lidelse

- ha forståelse for hvordan diagnosen kan virke inn på pasienter, familie og det sosiale nettverket både fysisk, psykisk, sosialt og eksistensielt

Med hensyn til disse målene mangler det pensum knyttet til sykdomslære og annet relatert pensum i forhold til ALS og Tumor cerebri.

Pensum knyttet til parkinson og hjerneslag er kanskje i vanskeligste laget og pensum knyttet til hjerneskade har fokus på kognitiv og sosial funksjon. Men dette gir en bredde i pensumtilfanget som er tilfredsstillende.

Vurdering av ulike mål for modulene, se punkt 3.3.1 Plan for utdanningsinnholdet (kriterium 6).

Vurdering av mål for praksis, se punkt 3.4.3 Praksis (kriterium 10).

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- formulere kompetansemål knyttet til yngre tjenestemottakere hvis en vil opprettholde denne vektleggingen
- søke opp litteratur på sykdomslære eller annen nærliggende litteratur knyttet til ALS og Tumor cerebri

3.2.3 Utdanningstilbudets relevans (kriterium 3)

«Tilbyder skal synliggjøre at utdanningstilbudet har relevans i forhold til nærings- og samfunnsniv.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver utdanningens relevans med henvisning til de store utfordringene som helse- og sosialsektoren står overfor. Det henvises til Kompetanseløftet 2015 der man vil styrke videreutdanningstilbudet for helse- og sosialpersonell med videregående utdanning, og heve kompetansen på sentrale fagområder i den kommunale omsorgstjenesten. Det vises til samhandlingsreformen (Stortingsmelding nr. 47 (2008-2009)) hvor det fremheves at en samlet helsetjeneste i størst mulig grad må finne løsninger i kommunene da den demografiske og epidemiologiske utvikling i Norge er i stor endring samtidig som det blir flere eldre og flere med kroniske lidelser og sammensatte sykdommer. Videre vises det til at det de siste ti årene også er en økning av yngre tjenestemottakere, og at en av 20 mottakere av hjemmetjenester er en yngre person som har en nevrologisk lidelse som sitt hovedproblem.

I tillegg løftes frem arbeidet i Helsedirektoratet med en Nevroplan som er den del av Omsorgsplan 2015, der det blant annet fokuseres på tiltak for å øke kunnskap og kompetanse blant tjenesteytere i omsorgstjenesten med og uten fagkompetanse (denne planen er nå ferdigstilt). Det avsluttes med at hjelpen en yter avhenger av kompetanse og erfaring. For at samhandlingsreformen skal lykkes, må det være en forutsetning at det arbeides med helsepersonells kompetanse i sektoren, og med å rekruttere og beholde personell. Fagutvikling innen eget felt er et av flere viktige virkemidler i denne sammenhengen, og at denne tilførte kompetansen kan bidra til oppbygging av et faglig godt tilbud i kommunene og ved sykehusene.

Vurdering

Vi finner at det er redegjort godt for utdanningstilbudets relevans med henvisning til sentrale planer og føringer, med spesiell vektlegging av samhandlingsreformen og arbeidet med den nye Nevroplanen. Det er helt nødvendig å styrke kompetansenivået til studiets målgruppe i den kommunale helsetjenesten. Vi mener det er viktig kompetanse både i spesialisthelsetjenesten og i kommunene, men at det sannsynligvis ikke er like lett å få jobb ved et sykehus som i kommunehelsetjenesten med denne utdanningen. Dette kan kanskje nyanseres litt i søknaden.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.2.4 Opptakskrav (kriterium 4)

«Opptakskravet skal samsvare med det faglige innholdet og de læringsmål som utdanningstilbudet bygger på.

- Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse.
- Realkompetansevurdering av søkere skal skje etter gitte retningslinjer som inneholder informasjon om hvilke fag og kvalifikasjoner i det formelle opptaksgrunnlaget som vurderes og hvordan nivået på kvalifikasjonene i realkompetansesammenheng fastsettes.»

Presentasjon

Tilbyder skriver i søknaden at utdanningen bygger på fagbrev fra helse- og sosialfag, for eksempel helsefagarbeider, hjelpepleier, omsorgsarbeider, barne- og ungdomsarbeider. Det presiseres videre at minimum et av følgende kriterier skal være oppfylt:

1. Fullført og bestått videregående opplæring fra en av studieretningene som bygger på helse- og sosialfag.
2. Aktivitørutdanning eller tilsvarende.

Så nevnes det at: «*For fagskole i rehabilitering kan også personer med etatsintern opplæring fra for eksempel NAV, og ulike profesjonsutdanninger eller tilsvarende tas opp som studenter på bakgrunn av realkompetanse.*»

Studenter som søker opptak med bakgrunn i realkompetanse skal dokumentere at de har tilegnet seg kompetanse tilsvarende videregående opplæring fra studieretning for helse- og sosialfag eller aktivitørutdanning. Søknaden skal være skriftlig med begrunnet egenvurdering og det er utarbeidet kriterier for vurdering av søknaden. Søker skriver at det er en klar sammenheng mellom opptakskravet, det faglige innholdet og læringsmålene. Det begrunnes med å vise tilbake på programfagene i videregående skole og frem over til pensum i utdanningen. I studieplanen på side 14 står det at det i særskilte tilfeller gjøres opptak på grunnlag av realkompetanse.

Siste setning under 3.0 Opptakskrav på side 7 i studieplanen er skrevet to ganger.

Vurdering

Fagskoleutdanningen *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser* er en tverrfaglig utdanning som skal ligge på et nivå over videregående skole. I merknadene til NOKUT-forskriften kapittel 5 står det:

At et utdanningstilbud bygger på videregående opplæring vil ikke si at samtlige fag utdanningstilbud består av, må ligge over høyeste nivå i faget i videregående opplæring. Fag i utdanningstilbudet som er en påbygging på tilsvarende fag fra de studieretningene/utdanningsprogram i videregående opplæring som kreves for opptak, skal imidlertid bygge på disse fagene og ligge på et høyere nivå.

Vi mener at ikke alle de nevnte videregående utdanninger som er skissert som grunnlag for opptak, tilfredsstillende krav til opptak til den gjeldende fagskoleutdanning ut fra følgende: «Fag i utdanningstilbudet som er en påbygging på tilsvarende fag fra de studieretningene/utdanningsprogram i videregående opplæring som kreves for opptak, skal imidlertid bygge på disse fagene og ligge på et høyere nivå.» Dette gjelder for barne- og ungdomsarbeider. Denne studieretning i videregående opplæring har for lavt nivå på sykdomslære til at søkere kan opptas uten en eventuell opptaksprøve innen dette fagområdet. Tilbyder bør absolutt vurdere å avholde en slik opptaksprøve for denne gruppen for å opprettholde den tverrfaglige profilen i utdanningen.

Vær oppmerksom på at det fra høsten 2012 er foretatt endringer i videregående skoles første år knyttet til helse- og sosialfag og barne- og ungdomsarbeider. Dette bør tas med i vurderingen i revideringen av søknaden. Her er det endring i betegnelsen fra helse- og sosialfag til helse- og oppvekstfag på VG1. Hva det innebærer innholdsmessig må søkeren være oppmerksom på.

Vi mener også grunnlaget fra aktivitørutdanningen er litt svakt og at det hos disse studenter vil kreves en større egeninnsats for å oppnå målene i de ulike fagmodulene. Men det vurderes at denne videregående utdanningen kan være et utdanningstilbud som går under: «At et utdanningstilbud bygger på videregående opplæring vil ikke si at samtlige fag utdanningstilbud består av, må legges over høyeste nivå i faget i videregående opplæring.»

Med hensyn til aktivitørutdanningen vil komiteen gjøre oppmerksom på at VG1 Design og håndverk ikke har helse- og sosialfaglige fag. Disse fagene kommer først inn det andre året. Det er helt sentralt at tilbyder vurderer om dette, ut fra tema og pensum i dette programfaget er godt nok grunnlag til å begynne på fagskoleutdanningen.

I tillegg må det beskrives hva som menes med «*eller tilsvarende*» under punkt 2. Det er ikke mulig for komiteen å gi noen vurdering av kompetansenivået til denne «*eller tilsvarende*»-gruppen.

Under «Opptak» i søknaden skriver tilbyder: «*For fagskole i rehabilitering kan også personer med etatsintern opplæring fra for eksempel NAV, og ulike profesjonsutdanninger eller tilsvarende tas opp som studenter på bakgrunn av realkompetanse.*» Det gis ikke noen ytterligere begrunnelse for dette, og det beskrives ikke hva som menes med ulike profesjonsutdanninger eller tilsvarende, og på hvilket nivå det er. Vi ser ikke dette som godt nok utredet grunnlag for opptak til denne fagskoleutdanningen ut fra det som er skrevet i søknaden.

Når det gjelder realkompetansevurdering mener vi at tilbyder bør vurdere om det kan være aktuelt med test, slik det også er beskrevet i NOKUTs veiledning til fagskolereglement på side tre hvor det står: «*I realkompetansevurdering kan det legges inn en test. Testen må da være innrettet på å teste aktuelle kvalifikasjoner som ordinære søkere har ervervet i videregående opplæring (skole eller lære).*»

Komiteen anser ikke at det er samsvar mellom opptakskrav, faglig innhold og læringsmål for alle grupper tilbyderen mener er kompetente til å begynne på fagskoleutdanningen.

Vi anser ikke videregående opplæring som barne- og ungdomsarbeider som godt nok grunnlag for opptak til denne fagskoleutdanningen. For å inkludere denne målgruppen må tilbyder kreve opptaksprøve. Denne skal vise kompetanse knyttet til tema sykdomslære til den aktuelle målgruppen fagskoleutdanningen utdanner.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- ta ut barne- og ungdomsarbeider som kompetent søkergruppe til den aktuelle utdanning eller kreve en test som viser at de har høy nok kunnskap i sykdomslære for å begynne på utdanningen
- beskrive hva som menes med «*eller tilsvarende*» under punkt 2
- ta ut at personer med etatsintern opplæring fra NAV, ulike profesjonsutdanninger eller tilsvarende som godt nok grunnlag for opptak til denne utdanning

Tilbyder bør vurdere om det kan være aktuelt med test i forbindelse med realkompetansevurdering slik det er beskrevet i NOKUTs veiledning til fagskolereglement.

3.3 Faglig innhold

3.3.1 Planen for utdanningstilbudet (kriterium 6)

«Planen for utdanningstilbudet skal beskrive utdanningstilbudet som en helhet og må:

- inneholde navn, mål, omfang, faglig innhold - herunder praksis, lærestoff, undervisningsformer og arbeidsmetoder, lærerstøttet undervisning og selvstudier/egenarbeid, forventet arbeidsmengde for studentene og vurderingsordninger.
- beskrive sammenhengen mellom de forskjellige fag, deler og kvalifikasjoner som inngår eller kan inngå i utdanningstilbudet.
- være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbudet de er lovet.»

Presentasjon

Det forelegger en gjennomarbeidet studieplan som har tatt utgangspunkt i nasjonal plan for ettårig fagskoleutdanning i helse- og sosialfag, generell del og i den NOKUT- godkjente planen som AOF

Telemark og Vestfold har utviklet i forbindelse med studiet *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser* som startet i høst.

I vår vurdering presenteres undervisningsformer og arbeidsmetoder under 3.4.1 og praksis under 3.4.3.

Navn

omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser

Mål

Innledningsvis, under hovedavsnitt 2.0, formuleres mål for utdanningen. I målene er det presisert hva studentene skal ha oppnådd etter endt utdanning. Dette er presentert som kunnskapsmål, ferdighetsmål og generell kompetanse. Under hvert av de fire første modulene som utdanningen består av, presenteres et hovedmål og en neddeling av mål for modulene i kunnskapsmål, ferdighetsmål og generell kompetanse. I modul 5, som er fordypningsmodul i *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser*, er det formulert hovedmål for modulen med presisering av hva studenten skal ha oppnådd etter gjennomført modul. For praksis er det utformet hovedmål med presisering av hva en student skal kunne.

Omfang

Under hovedavsnitt 6.0 står det at utdanningen består av fem teorimoduler og en praksismodul. Utdanningen er ettårig, organisert som deltidsstudier over to år. Det er organisert i fem moduler og har en totalramme på 1607 timer. I dette inngår undervisning, gruppearbeid, selvstudie, veiledet praksis, hospiteringspraksis og arbeid med fordypningsoppgave. Utdanningens første modul kan gis sammen med andre utdanninger. De resterende moduler er fagfordypningsmoduler. Undervisningen er tilrettelagt med undervisning en kveld per uke à fire timer, og en lørdag i måneden à seks timer. Tilbyder skriver at praksis utgjør 25 % (se punkt 4.2.6 på side 10 i studieplanen). Av den samlede studietiden som utgjør ti uker, gjennomføres praksis i modul 3 og/eller 4 med syv uker, og i modul 5 med tre uker.

Faglig innhold – teori og litteratur:

Modul 1 (fellesmodul) har hovedfokus på grunnelementer som er felles for flere helse- og sosialfaglige utdanninger. Modul 2-3 har fokus på nevrologiske lidelser, modul 4 har fokus på rehabilitering, modul 5 er fordypningsmodul med fokus på nevrologiske lidelser. Hver modul har en tydelig emneliste og litteraturliste (litteraturlisten under hver modul i studieplanen er ikke satt opp etter anerkjente retningslinjer). Det foreligger også en liste over obligatorisk litteratur (vedlegg 11 i studieplanen), og en liste over tilleggslitteratur (vedlegg 12 i studieplanen). Det er utarbeidet mal for obligatorisk moduloppgave (vedlegg 6 i studieplanen) og retningslinjer (vedlegg 7 i studieplanen) og mal (vedlegg 8 i studieplanen) for fordypningsoppgave.

Studentvurdering i teori

Det settes en modulkarakter for hver modul som avsluttes. Det skriftlige arbeidet er i form av en moduloppgave eller en skriftlig prøve med fagrelevante spørsmål. Vurderingen fastsettes på grunnlag av det innleverte arbeidet og annet faglig arbeid. Minimum halvparten av oppgavene skal være individuelle, oppgavene vurderes til bestått/ikke bestått.

Skriftlig fordypningsoppgave med muntlig høring vurderes etter karakterskalaen A-F.

I studieplanen finnes vurderingskriterier for oppgaven, og i vedlegg til studieplanen finnes «Retningslinjer for fordypningsoppgave» (vedlegg 7 i studieplanen) og mal for fordypningsoppgave (vedlegg 8 i studieplanen).

Vurdering

Navn

Vi finner valg av navn for fagutdanningen tilfredsstillende se kriterium 1.

Mål

Mål for fagskoleutdanningen 2.0 side 5 - se punkt 3.2.2 i sakkyndiges vurdering under Læringsmål (kriterium 2).

Hver modul har delt målene i kunnskapsmål, ferdighetsmål og generell kompetanse. Målene for de ulike modulene virker i store trekk relevante og realistiske, men komiteen har noen bemerkninger. Generelt mener komiteen at det er mange mål knyttet til hver modul, og tilbyder kan vurdere om noen av målene kan slås sammen. Tilbyder bør se om det finnes nyere litteratur på noen områder, og søke opp litteratur som dekker sykdomslære til alle diagnoser studenten skal ha kjennskap til.

Modul 1

Under ferdighetsmål skal studentene kunne vurdere ulike veiledningsteorier. Vi finner ikke dette som tema i de oppsatte temaområder, og heller ikke i veiledningsteori i modulens litteraturliste. I pensum «Etikk og kommunikasjon» finnes et kapittel om veiledning, men ikke veiledningsteorier. Tema «veiledningsteori» og pensum må justeres i forhold til hverandre. Ellers finner vi den oppsatte litteratur relevant for innhold i modul 1.

Modul 2

Kunnskapsmålet: «*Kunne gjøre rede for de vanligste nevrologiske sykdommer, skader og følgetilstander*» er et for høyt mål sett i forhold til det teoretiske grunnlag som gis i sykdomslære. Ut fra det vil studenten ikke kunne ha et nivå hvor de kan «*gjøre rede for*» slik det vanligvis forstås i utdanning ut over videregående opplæring. Studentene vil ikke nå dette målet, og fremtidige arbeidsgivere vil forvente et for høyt nivå knyttet til studentens mulighet til å vurdere pasientens sykdomsbilde. Dette må justeres.

Litteratur knyttet til sykdomslære er ikke tilfredsstillende sett i forhold til de oppsatte temaer under punkt 3, «nevrologiske sykdommer og skader, ALS og Tumor cerebri». Dette resulterer i at det ikke blir en god nok sammenheng mellom innhold, mål og litteratur.

Modul 3

Her står det at studenten skal ha kunnskap om relevant lovverk, men det aktuelle tema finner en ikke igjen i tema for modulen. *Har kunnskapsmål om relevant lovverk – finnes ikke i tema for modulen.* Ellers finner vi innhold og den oppsatte litteratur relevant i modul 3.

Modul 4

Her finnes temaet «kunnskapsbasert praksis». Dette følges ikke opp med litteratur og mål. Dette er et relevant tema fordi studentene fra fagskoler skal, i følge nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, kunne oppdatere sine yrkesfaglige kunnskaper. Tilbyder skriver under Infrastruktur (kriterium 17) at det er kontakt med høgskolen i Stord/Haugesund for opplæring av lærere og

studenter. Når «kunnskapsbasert praksis» settes opp som tema, må man ha kvalifiserte undervisere i tema og studieplanen må inneholde litteratur og mål knyttet til tema. Frem til dette er på plass, må en vurdere om man på dette nivået skal ha «kunnskapsbasert praksis» som tema. Ellers finner vi innhold og den oppsatte litteratur relevant i modul 4.

Angående modul 1-4 savner vurderingskomiteen et punkt som omhandler om det er obligatorisk oppmøte i forhold til noen tema, og hvor stort fravær studenten kan ha i teoriundervisning for å kunne gå opp til eksamen.

Modul 5

Her savner vi litteratur om oppgaveskriving inklusiv de etiske retningslinjer det skrives at studenten må følge.

Omfang

Omfanget av studiet synes å være rimelig i forhold til det faglige innholdet og de rammer som er gitt. Under hovedavsnitt 6.0 står det at utdanningen består av fem teorimoduler og en praksismodul. Senere omtales ikke praksis som egen modul. Det kan virke misvisende.

Faglig innhold – teori og litteratur

Tilbyder presenterer en studieplan som er oversiktlig og i store trekk god, selv om komiteen har noen bemerkninger. Innholdet (tema) i modulene bygger godt opp om hverandre og blir til en god sammenheng med praksis og den obligatoriske oppgaven i siste modul. Utdanningen vil gi studentene et kunnskapsløft knyttet til pasienter med nevrologiske lidelser, og vil sikre studentene ny kompetanse (hovedmål for utdanningen). Det er stort sett god sammenheng mellom innhold, mål og litteratur. Komiteen mener allikevel at det i noen tilfeller kan være vanskelig for studentene å oppnå alle målene med det teoretiske grunnlaget som gis. I andre tilfeller er litteraturen krevende i forhold til opptaksgrunnlaget til studentene. Tilbyder må vurdere om målene i noen tilfeller er for høye sett i forhold til den litteratur som er pensum. Dette gjelder spesielt modul 2, se over. Hvis tilbyder ikke ønsker å justere målene, må tilbyder søke opp litteratur knyttet til sykdomslære med hensyn til ALS og Tumor cerebri.

Litteraturtilfanget til de ulike moduler er noe ujevn og står ikke alltid i forhold til antall pensumsider, selv om praksis også inngår i noen av modulene. Tilbyder kan se på om det kan justeres noe.

Begrepet «basisfag» brukes i noen sammenhenger knyttet til oppgaver, kriterier og retningslinjer, men er ikke et begrep som ellers brukes i studieplanen, det kan virke noe forvirrende.

Studentvurdering i teori

Modulvurdering

Under hovedavsnitt 5.0 «Vurderings- og eksamensformer» i studieplanen punkt 5.1 og 5.2 beskrives modulvurdering i form av en moduloppgave (5.1) og obligatorisk oppgave i teorimodulene (5.2). Det er litt uklart her hvor mange oppgaver det er. Under punkt 5.1 står det: *«på slutten av hver modul leverer studentene et skriftlig arbeid som danner grunnlag for vurdering av modulen – en moduloppgave eller en skriftlig prøve. Denne oppgaven er grunnlag for vurdering sammen med annet faglig arbeid»*. Det beskrives ikke hva «*annet faglig arbeid*» er. Dette må klargjøres.

Under punkt 5.2 står det at studentene skal levere et obligatorisk arbeidskrav for fellesmodulen og de fagspesifikke modulene i modul 1 -3 og i modul 4 en skriftlig moduloppgave. Er det den samme oppgaven som er beskrevet under 5.1?

Under den enkelte modul står det under arbeidskrav at studentene skal levere en obligatorisk skriftlig modulprøve. Slik det er fremstilt, på to ulike steder i studieplanen, er det uklart om det er én eller to oppgaver knyttet til hver modul. Enda vanskeligere blir det når skolen i søknaden, under «Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer» skriver at: «*Alle teorimodulene innebærer gruppearbeid samt et individuelt arbeid*». Dette må klargjøres.

Under de enkelte modulene beskrives at oppgaven vurderes til bestått/ikke bestått og det gis skriftlig og muntlig tilbakemelding fra faglærer, men det beskrives ikke under «vurderingsordning» under 5.0. De to områdene i studieplanen må justeres i forhold til hverandre.

Det beskrives at minimum halvparten av oppgavene skal være individuelle. Når studentene leverer gruppearbeid, hvor mange kan det være i hver gruppe? Det må klargjøres.

Modul 4 c har en annen vurderingsform enn de andre modulene. Det redegjøres ikke for grunnlaget for denne forskjellen. Det må klargjøres.

Komiteen savner en oversikt over hvor mye veiledning (antall timer) som gis i forbindelse med de ulike teorioppgavene.

Fordypningsoppgave

Vi ser det som en stor fordel at studentene skal ha gjennomført praksis med godkjent resultat og at alle kravene i teorimodulene må være bestått for å kunne gå opp til eksamen i fordypningsmodulen.

De beskrevne vurderingskriteriene for oppgaven er for det meste på et nivå som er aktuelt å kreve av studenten etter endt utdanning.

Under punkt 2, side 13«Selvstendighet», legges det opp til for store krav når studenten skal ha en analytisk drøfting av standpunkter og påstander i oppgaven. Studentene har ikke teoretisk grunnlag til dette, og det er i følge nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, ikke et krav som skal stilles til studentene på dette utdanningsnivået. «Analytisk» må slettes i vurderingskriteriene. Dette medfører at en også må endre beskrivelsene av vurderingskriterier for å kunne få karakter A (vedlegg 10 i studieplanen). En slik justering vil samsvare med det som står i «Retningslinjer for fordypningsoppgave» (vedlegg 7 i studieplanen).

Det står at fordypningsoppgaven skal skrives etter gjeldende etiske retningslinjer, men vi finner ikke litteratur knyttet til modul 5 som viser hva det er. Dette må beskrives.

Vi mener også det bør fremgå om fordypningsoppgaven er en av de oppgaver studenten kan velge å skrive i gruppe, eller om det skal være en individuell oppgave.

I modul 5 er det lagt opp til tre uker med praksis hvor studentene kan samle inn stoff, gjøre intervjuer og undersøkelser, hospitere og besøke praksisplasser som kan gi utfyllende informasjon om fordypningstemaet. Vi mener det er en fordel at studentene kan samle ytterligere stoff til oppgaven i ett praksisfelt, men studentene kan ikke foreta intervjuer eller undersøkelser slik en vanligvis bruker

disse begreper i en tertiær utdanning. Det har studentene ikke teoretisk grunnlag til. Det de kan er å samtale med aktuelle personer for å få et større datagrunnlag til oppgaven.

Angående «Retningslinjer for fordypningsoppgave» (vedlegg 7). Til dette vedlegget har sakkyndige følgende kommentar. Her nevnes ikke fagutdanningens målgruppe «mennesker med nevrologiske lidelser» noen steder. Modul 5 er en fordypningsmodul i «Omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser» og det må språkbruken i retningslinjene for fordypningsoppgaven gjenspeile.

Angående mal for fordypningsoppgave (vedlegg 8). Under punkt 11 beskrives logg. Dette kravet nevnes ikke i studieplanen og ikke i «Retningslinjer for fordypningsoppgave». Dette bør samkjøres.

Med de endringer og justeringer sakkyndige foreslår, vil studieplanen være utformet slik at studentene kan kontrollere at de får det utdanningstilbud som de er lovet.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- justere tema «veiledningsteori» og pensum i forhold til hverandre
- justere kunnskapsmålet «*kunne gjøre rede for de vanligste nevrologiske sykdommer, skader og følgetilstander*» da det er et for høyt mål sett i forhold til det teoretiske grunnlaget som gis
- søke opp litteratur knyttet til sykdomslære i forhold til ALS og Tumor cerebri
- vurdere om målene og litteratur samsvarer i modul 2
- justere vurderings- og eksamensordninger
- klargjøre hva «annet faglig arbeid» er, under punkt 5.1
- klargjøre om det er en eller to oppgaver knyttet til hver modul
- justere 5.0 (5.1 – 5.2) og 6.0 (6.1 – 6.4) i forhold til hverandre
- presisere hvor mange det kan være i hver gruppe når studentene samarbeider om oppgave
- redegjøre for hvorfor det er forskjell på vurderingsformen mellom modul 1-3 og modul 4
- slette «analytisk» i vurderingskriteriene for fordypningsoppgaven, det samme gjelder beskrivelsen av at studenter skal kunne samle data ved intervju og undersøkelser
- få inn fagutdanningens målgruppe i «Retningslinjer for fordypningsoppgave»
- klarlegge pensum for hva som er gjeldende etiske retningslinjer i forhold til skriving av fordypningsoppgave
- klargjøre om fordypningsoppgaven er en av de oppgaver studenten kan velge å skrive i gruppe eller om det skal være en individuell oppgave
- samkjøre studieplanen, retningslinjer for fordypningsoppgaven og mal for fordypningsoppgaven med hensyn til kravet loggskrivning

Tilbyder bør:

- vurdere om noen av målene kan slås sammen
- vurdere om litteraturtilfanget mellom de ulike moduler kan justeres litt, da det er noe ujevnt og står ikke alltid i forhold til antall pensumsider
- presisere om det er obligatorisk oppmøte i deler av teoriundervisningen og hvor mye fravær studenten eventuelt kan ha

- skissere en oversikt over hvor mye veiledning (antall timer) som gis i forbindelse med de ulike teorioppgaver inklusive fordypningsoppgave

3.3.2 Utdanningstilbudets innhold (kriterium 7)

«Utdanningstilbudets innhold skal være dekkende og relevant for å nå læringsmålene og aktuell i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet.»

Presentasjon

Vi viser til kriterium 3 og 6.

Vurdering

Ut fra presentasjonen i søknaden og studieplanen finner sakkyndige at utdanningstilbudet både er dekkende, relevant og aktuelt i forhold til utviklingen innen yrkesfeltet. Det er imidlertid en manglende kobling mellom planen og kompetansemål knyttet til yngre tjenestemottakere (se kriterium 2).

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.4 Undervisning, tilrettelegging og arbeidsformer

3.4.1 Undervisningsformer og arbeidsmetoder (kriterium 8)

«Undervisningsformer og arbeidsmetoder skal være tilpasset opptakskrav og mål.

- Lærernes undervisningsformer og studentenes arbeidsmetoder skal være varierte og bygge på den modenheten studentene har oppnådd som elev eller lærling i videregående opplæring. Alle former og metoder skal beskrives, herunder tilrettelegging for og gjennomføring av e-læring og fjernundervisning.»

Presentasjon

Det legges til rette for erfaringsbaserte læringsformer som fordrer aktiv deltagelse fra studentene, dette med vekt på en vekselvirkning mellom teoretiske studier og praksisstudier for å synliggjøre avhengighetsforholdet mellom disse kunnskapstypene. Arbeidsformene skal være med på å støtte studentenes egne initiativ samtidig som de skal bidra til å styrke studentenes motivasjon for egen videreutdanning. Det legges opp til ulike pedagogiske tilnærminger og studentene deles blant annet inn i basisgrupper som skal være i virksomhet gjennom hele studiet.

Vurdering

Tilbyder gir i søknaden og i studieplanen en fyldig redegjørelse for valg av pedagogiske prinsipper som de bygger undervisningen og veiledningen i studiet på. Å legge til rette for blant annet erfaringsbaserte læringsformer med vekt på studentaktivitet passer godt med måten studiet er bygd opp på, med en vekselvirkning mellom teori og praksis. Det legges grunnlag for at studenten senere har mulighet til selv å arbeide prosjektbasert. Et slikt fundament gir mulighet for livslang læring og kontinuerlig omstilling, noe som også er et hovedmål for fagutdanningen. Det gis mulighet til varierte undervisningsformer hos undervisere, og mulighet til varierte arbeidsmetoder for studentene. Tilbyder har blant annet valgt å dele studentene opp i basisgrupper som skal virke gjennom hele studiet. Det er ikke beskrevet hvor stor disse basisgruppene kan være. Det bør klargjøres blant annet for å kunne vurdere om hensikten med gruppen kan oppnås.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør klargjøre størrelsen på basisgruppene.

3.4.2 Det pedagogiske opplegget (kriterium 9)

«Det pedagogiske opplegget skal sørge for oppfølging av studentene både som gruppe og som individ og skal så langt det er mulig og rimelig, tilrettelegges etter enkeltstudenters særskilte behov.»

Presentasjon

Et viktig prinsipp gjennom hele utdanningen er ansvar for egen læring. I de teoretiske studiene vil en legge til rette for ulike pedagogiske tilnærminger (side 9 i studieplanen), og man vil vektlegge prosjektarbeid og problembasert læring som metode i undervisningen. En vil benytte It's learning som en læringsplattform. Studentene skal være aktive og selv oppsøke læringssituasjoner og læringsarenaer. Den fagansvarliges rolle blir i større grad å tilrettelegge for læring og gi støtte og veiledning i læreprosessen. Studentene skal følges opp både enkeltvis og i gruppe. AOF Haugaland legger opp til en tett kontakt med studentene for å hindre frafall.

I søknaden skriver AOF Haugaland at de har stor kompetanse på grunnleggende ferdigheter og har i mange år bidratt til å hjelpe mennesker med lese- og skrivevansker. De har også lang og solid erfaring i å undervise fremmedspråklige. Hver enkel faglærer kan gjøre pedagogiske tilpasninger for å optimalisere læringsutbyttet for den enkelte og differensiere undervisningen innenfor de ordinære undervisningsrammer.

Vurdering

Vi mener vektleggingen av prosjektarbeid og problemløsende metoder i undervisningen passer godt sammen med at utdanningen veksler mellom teori og praksis, og at det er en deltidsutdanning hvor studentene kan dra praksiserfaringer med inn i teoristudiet. Tilbyder ønsker å bruke It's learning som en læringsplattform. Denne plattformen er sentral for å opprettholde kontakt med administrasjonen,

faglærere og medstudenter. Tilbyder vil også gi tilbud om opplæring i It's learning. *Vi mener en slik opplæring bør være obligatorisk for at studentene skal kunne få størst mulig utbytte av dette verktøy.* Fagskolen bør sørge for at alle studenter er orientert om hvordan de skal bruke It's learning.

Den tette oppfølgingen av studentene som nevnes, bør tilbyder utdype noe mer, både knyttet til oppfølging i teori og til oppfølging i praksis (se kriterium 11). Tilbyder viser ikke helt hvor tett denne kan være med de små stillingsbrøkene alle, bortsett fra en lærer, har. Det er heller ikke lett å forstå hvordan tilbyder skal følge studenten tett opp med antall årsverk som er skissert i søknaden.

AOF Haugalands kompetanse på å hjelpe mennesker med skrivevansker og erfaring med fremmedspråklige skulle kunne gi disse gruppene gode muligheter til tilrettelegging ved særskilte behov, noe som er en styrke.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må skissere hvordan man vil kunne følge studentene tett opp både i teori og i praksis med antall årsverk som er skissert i søknaden.

3.4.3 Praksis (kriterium 10)

«Praksis skal være beskrevet i planen som ethvert annet faglig element, og være relatert til de kvalifikasjoner studenten skal få gjennom sin utdanning.»

Presentasjon

Tilbyder beskriver praksis i søknaden og flere steder i studieplanen (side 8, 10, 11 og 12) i tillegg til vedlegg i studieplanen som knyttet til praksis (side 26 til og med 30). Praksis skal sikre at studentene får mulighet til å møte bruker med de diagnosene som er aktuelle for utdanningen. Tilbyder sier at praksis utgjør 25 %.

Faginnhold praksis

Ti ukers praksis er obligatorisk og gjennomføres parallelt med teori i modul 3 og/eller 4 og i modul 5. Syv av ukene har fokus på nevrologiske lidelser. Siste praksis (tre uker) gjennomføres i forbindelse med arbeidet med fordypningsoppgaven, og vil gi studentene anledning til å samle inn stoff, gjøre intervju og undersøkelser, hospitere og besøke arbeidsplasser.

Praksis skal gi rom for faglig utvikling og refleksjon og være veiledet, noe som innebærer at det skal finnes en praksisveileder med relevant fagbakgrunn. Det er beskrevet hva dette innebærer. AOF Haugaland har også et oppfølgingsansvar for studentene under praksisperioden. Det er beskrevet hvor praksis kan foregå. AOF Haugaland har ansvaret for å skaffe egnet praksissted til studentene hvor det skal være mulighet til å fordype seg i nevrologiske lidelser. Det skal inngås skriftlige praksisavtaler. Det foreligger et program for praksis (vedlegg en i studieplanen) og det er utarbeidet mal for praksisavtale (vedlegg til søknaden). Hvis studenten skal ha praksis på egen arbeidsplass skal studenten i løpet av praksisperioden gjennomføre et endringsarbeid/utviklingsarbeid. Tema skal være knyttet til et eller flere mål i studieplanen. Arbeidsgiver må legge til rette for veiledning.

Studentvurdering i praksis

Vurderingen av studentens innsats i praksisperioden foregår kontinuerlig. Praksis vurderes ut fra to elementer, praktisk dyktighet (vurderingsskjema praksismodul, vedlegg 2 i studieplanen), og praksisrapport eller prosjektrapport (praksis på egen arbeidsplass). Det er utarbeidet retningslinjer for praksisrapport (vedlegg 3 i studieplanen) og retningslinjer for prosjektrapport (vedlegg 4 i studieplanen). I praksis inngår studentens skikkethet i vurderingsgrunnlaget. Begge elementene, praktisk dyktighet og rapport, vurderes til bestått/ikke bestått.

Vurdering

Praksis er en svært sentral del av utdanningen og det er et krav at studentene skal være funksjonsdyktige knyttet til utdanningens målgruppe, når de er ferdig med utdanningen.

Tilbyder sier praksis utgjør 25 %, noe som ikke stemmer overens med at den er beregnet til ti uker à 30 timer som til sammen blir 300 timer. Dette vil utgjøre cirka 19 % praksis. Dette må justeres.

Tilbyder skriver at de, via samtaler med aktuelle praksisplasser, vil sikre at studentene møter brukere med aktuelle diagnoser på praksisstedet. Vi mener listen over aktuelle praksisplasser (vedlegg i søknaden) er tilfredsstillende i sitt forhold til de målene som settes for studiet. Det vil være lett å møte pasienter som har fått hjerneslag. Det vi er litt usikker på er hvordan tilbyder vil sikre at alle studentene skal få møte brukere med de andre diagnosene som studiet omhandler. Dette ønsker vi beskrevet noe mer.

Studentene skal ha veiledet praksis og vi finner at kompetansen til praksisveilederne er på et aktuelt nivå for utdanningen. Ansvarlig studiekonsulent ved AOF har oppfølgingsansvar for studentene i praksis, men det nevnes ikke hva dette ansvaret innebærer. Dette må presiseres.

Vi savner et utgangspunkt for oppstart av de veiledede praksisperiodene i form av en samtale mellom student, faglærer og praksisveileder slik at en får et felles utgangspunkt for praksisperioden og den senere midtvurdering hvor ikke faglærer er tilstede. Dette mener vi kan være med på å sikre gjennomstrømningen i utdanningen, noe tilbyder legger vekt på.

Når det gjelder praksis på egen arbeidsplass, synes vi at det er positivt at det er krav om at studentene skal gjennomføre et endrings- utviklingsarbeid. Formuleringen «*det blir et felles ansvar for arbeidsgiver og student å finne en form som gir studenten tid til å gjennomføre utviklingsarbeidet*» mener vi er for svak med hensyn til at studenten ikke skal være arbeidstaker når han/hun er student, heller ikke på egen arbeidsplass. Studenten skal være student det antall uker som utdanningen krever, det må være et ufravikelig krav. Innenfor rollen som student må det finnes rom til å gjennomføre et utviklingsarbeid. Det er tilfredsstillende at arbeidsgiver legger til rette for tilgang til veileder, men det må stilles krav til veileder for å kunne veilede på et slikt prosjekt. Veileder må ha kompetanse på prosjektskriving. Disse kravene må være med i studieplanen.

Vi vet at det er veldig stort press på praksisplasser over hele landet, spesielt i områder der en også har helse- og sosialfaglige utdanninger på flere nivåer. Vi mener derfor det bør inngås en intensjonsavtale med aktuelle praksisplasser før oppstart av studiet.

Studentvurdering i praksis

Praktisk dyktighet

Som tidligere skrevet, savner vi et utgangspunkt for oppstart av praksisperiodene i form av en samtale. Når dette gjennomføres mener vi det er tilfredsstillende at praksisveileder gjennomfører midtvurderingen sammen med studenten, hvis ikke spesielle ting tilsier at faglærer skal være tilstede. At representant fra AOF er til stede ved sluttvurderingen, er nødvendig slik det er foreslått, da det er tilbyder som har hovedansvar for utdanningens kvalitet. Skjema for evaluering av praksis (vedlegg 2 i studieplanen) er tilfredsstillende, men skolen bør vurdere om det også skal stå i skjemaet at sikkerhet for yrke skal vurderes i praksis.

Praksisrapport

Vi mener at det er positivt med en praksisrapport som etter endt praksis, og finner retningslinjer (vedlegg 3 i studieplanen) og «Retningslinjer for praksisrapport» (vedlegg 4 i studieplanen) som tilfredsstillende grunnlag for rapportskrivning. Vi mener det er et for høyt nivå å kreve et analytisk nivå i rapportene (vedlegg 5 i studieplanen).

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- klargjøre oppfølging og ansvarsfordeling mellom lærer, praksisveileder og student i praksis
- gi en bedre beskrivelse av hvordan en vil organisere praksis slik at alle studentene møter alle studiets pasientgrupper
- presisere at når studentene skal ha praksis på egen arbeidsplass, må de være studenter og ikke arbeidstakere
- slette vurderingskriteriet punkt 2 «Selvstendighet» – krav om analytisk nivå (vedlegg 5 i studieplanen)
- justere prosentandelen i praksis
- vise til intensjonsavtaler om aktuelle praksisplasser

Tilbyder bør:

- vurdere om faglærer skal være tilstede på en samtale med student og praksisveileder i begynnelsen av de veiledede praksisperioder
- vurdere om det i skjemaet for vurdering av praksis også skal stå at det i praksis vurderes skikkethet for yrket
- vurdere om veileder på prosjektrapporten må ha kompetanse i prosjektveiledning

3.4.4 Undervisningspersonalets størrelse (kriterium 11)

«Undervisningspersonalet må være stort nok og stabilt nok til å gjennomføre fastsatt undervisning.»

Presentasjon

Årsverksinnsatsen tilknyttet utdanningen utgjør rundt 60 % (57 %), og tilbyder sier at forholdstallet lærer/student skal være 1:20, noe som justeres ved opptak over 20 studenter. Det er avsatt en ressurs på ca.10 % til veiledning og oppfølging av lærer og studenter (fagskoleansvarlig studiekonsulent).

Lærerne gis mulighet til å ha faglig kontakt med andre fagskoleutdanninger/fagskolelærere. Inn i stillingsprosenten er medregnet intern sensor, men ikke ekstern sensor.

Vurdering

Ut fra planen om undervisningspersonell og stillingsprosenten i utdanningstilbudet må tilbyder øke lærerressursene hvis forholdstallet skal være 1:20. Forholdstallet 1:20 anses å være fornuftig ut fra fagplanen.

Tre lærere og gjesteforelesere er ansatt i 1-2 % stilling i utdanningstilbudet. Vi ser ikke hvordan dette kan være forenlig med mulighet til å gi undervisningen som er skissert. Dette må utdypes.

Tilbyder har heller ikke skissert hvordan de har mulighet til å dekke opp fravær hos undervisningspersonell (se også kriterium 9).

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må:

- øke lærerressursene
- skissere hvordan de skal dekke opp fravær hos undervisningspersonalet

3.4.5 Undervisningspersonalets kompetanse (kriterium 12)

«Undervisningspersonalet som skal være knyttet til utdanningstilbudet må samlet ha kvalifikasjoner til å gi den undervisning som følger av planen.

Undervisningspersonalet må dokumentere:

- formell eventuell realkompetansevurdert utdanning som er høyere enn det det undervises i, dog aldri lavere enn tilsvarende toårig fagskoleutdanning
- pedagogiske kvalifikasjoner utdanning og erfaring på det nivå som undervisningen krever
- digital kompetanse i det omfang som undervisningen krever
- yrkeserfaring som gjør at undervisningen knyttes opp mot, og relateres til, dagens yrkesfelt.»

Presentasjon

Den 60 % årsverksinnsatsen som er avsatt til utdanningen er delt opp i flere mindre stillingsbrøker, fra 1 % - 28 %, fordelt på fem lærere med ulik fagbakgrunn/yrkeserfaring (vernepleier, sykepleier og ergoterapeut). To har pedagogisk utdanning, mens de andre har undervisningserfaring. En har videreutdanning i IKT, mens de andre har normalt god kompetanse i bruk av digitalt verktøy. En av fem lærere vil følge studentene gjennom hele studiet og sammen med studiekonsulenten ha ansvaret for oppfølging i praksis. I tillegg trekkes inn gjesteforelesere for spesifikke emner tilsvarende 2 %. (vedlegg i søknaden «Undervisningspersonell.doc.»). Det foreligger kompetansekrav til lærerne (vedlegg i søknad «Krav til lærere og sensor september 2011.doc.»).

Vurdering

Undervisningspersonalet inklusiv timelærer har samlet sett kvalifikasjoner til å kunne tilby utdanningen. Vi anser derimot stillingsbrøken de er ansatt i som for liten (se kriterium 11). Vi ser det som positivt at det er knyttet ulike faggrupper som sykepleier, vernepleier, ergoterapeut til utdanningen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.5 Eksamen og vitnemål

3.5.1 Eksamens- og vurderingsordningene (kriterium 13)

«Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset utdanningstilbudet og dets mål.»

Presentasjon

Se kriterium 6 (teori) og 10 (praksis). AOF Haugaland skriver at vurderingsformene har sammenheng med fagutdanningens mål, innhold og arbeids- og læringsformer.

Vurdering

Sakkyndige mener det er god sammenheng mellom utdanningens mål, innhold og vurderingsformer. Komiteen har noen kommentarer knyttet til innholdsvurderingen både i teori og praksis – se gitt vurdering under kriterium 6 og 10.

Konklusjon

Nei, kriteriet er ikke oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Vi viser til vurderingene i kriterium 6 og 10.

3.5.2 Sensorenes kvalifikasjoner (kriterium 14)

«Sensorer skal ha kvalifikasjoner som sikrer at vurderingen av studentene skjer på en upartisk og faglig betryggende måte.»

Presentasjon

Interne sensorer vil være faglærere fra fagskoleutdanningen og eksterne vil være fagpersoner med erfaring fra vurdering. Det foreligger kompetansekrav til sensorene, (se vedlegg til søknaden «Krav til lærere og sensor september 2011.doc»). Det er i søknaden beskrevet når det brukes intern- og ekstern sensor og hvordan en vil kvalitetssikre vurderingen når det ikke benyttes to sensorer.

Vurdering

Vi finner de områdene der tilbyder vil bruke to sensorer som relevante med hensyn til å kunne ivareta vurderingen av studentene på en faglig betryggende måte. Det samme gjelder måten tilbyder har valgt å kvalitetssikre vurderingen, når det ikke benyttes ekstern sensor. Tilbyder bør presisere hvor ofte en ville foreta en slik kvalitetssikring.

Vedlegget «Krav til undervisningspersonell og sensorer ved fagskoleutdanning innen helse- og sosialfag ved AOF Haugaland» stiller krav til at sensorene må ha: «Relevant utdanning på universitets eller høyskolenivå og solid praksis», og bør ha: «Erfaring fra oppgavevurdering og karakterfastsetting». Det hadde vært ønskelig om tilbyder kunne sagt noe om muligheten til å få nok sensorer med slik kompetanse.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør presisere hvor ofte de vil foreta kvalitetssikring når det ikke benyttes ekstern sensor.

3.6 Infrastruktur

3.6.1 Undervisningslokalene (kriterium 15)

«Lokalene inklusive spesialrom, utstyr og infrastruktur skal være tilstrekkelige i antall og størrelse til at undervisningen kan gjennomføres som forutsatt.

- Det gjelder både egne og leide lokaler. Utrustningen må være slik at den bidrar til å yrkesrette utdanningstilbudet.»

Presentasjon

AOF Haugaland beskriver at de har nytt kurscenter og topp utstyrte undervisningsrom i ulike størrelser med digitale tavler og lydanlegg av høy kvalitet, grupperom og gode pausearealer. Det finnes trådløst internettforbindelse for studentene. Det er lagt opp til et godt læringsmiljø og god trivsel. Det er tilgang til undervisningsrom både på videregående skole og på Høgskolen Stord/Haugesund. På høgskolen er det øvelsesavdeling som kan benyttes ved behov.

Vurdering

Ut fra tilbyders beskrivelse vurderes undervisningsrom, utstyr, infrastruktur og tilgang til andre lokaliteter som godt ivaretatt. Siden kurscenteret ikke selv har en øvelsesavdeling med mulighet til praktiske øvelser, er det ønskelig at tilbyder inngår en skriftlig avtale om leie av øvelsesavdeling på videregående skole eller høgskolen.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.2 IKT-tjenester (kriterium 16)

«Tilbyders IKT-tjenester må ha tilstrekkelig kvalitet og omfang til at opplæringen kan gjennomføres som forutsatt.»

Presentasjon

AOF-kurssenter har fiberoptisk internettforbindelse. Studentene har fri tilgang til internettforbindelse på kurssenteret og det er utplassert PCer til fri benyttelse. Det anvendes It's learning som læringsplattform og studentene vil få tilbud om opplæring i bruken.

Vurdering

Vi finner dette kriterium ivaretatt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.6.3 Tilgang på aktuell informasjon (kriterium 17)

«Studentene og lærerne må ha god nok tilgang på tjenester som sikrer aktuell informasjon.»

Presentasjon

Studenter og lærere har tilgang til fagbiblioteket ved Høgskolen Stord/Haugesund og har god tilgang på litteratur og databaser som finnes der. Skolen vurderer opplæring i bruk av biblioteket, enkle artikkelbaser og i kildebruk.

Vurdering

Kriteriet er godt ivaretatt og komiteen ser positivt på at en også vil satse på ytterligere opplæring i bruk av bibliotek og databaser. Det kommer ikke frem av søknaden om tilbyder har en avtale med Høgskolen Stord/Haugesund om bruk av fagbiblioteket. Dette bør tilbyder ha.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder bør si noe om hvordan det skal inngås skriftlig avtale om bruk av fagbibliotek ved Høgskolen Stord/Haugesund.

3.6.4 Faglig samarbeid (kriterium 18)

«Tilbyder skal ha lokalt eller regionalt samarbeid med yrkesfeltet, eller være med i faglige nettverk som knytter utdanningstilbudet opp mot samfunns- og næringsliv.»

Presentasjon

Det refereres til en rekke fora hvor tilbyder er representert. Det er fora både på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå. I tillegg samarbeides det med Fagforbundet om rekruttering og det er årlige møter med NAV, voksenopplæringscenteret og karrieresenteret for voksne.

Vurdering

Ut fra søknaden virker det som om søker har et bredt nettverk som kan ha en positiv innvirkning på det videre arbeidet med fagskoleutdanningen og sakkyndige finner kriteriet ivaretatt.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt på en tilfredsstillende måte.

3.7 Konklusjon fra de sakkyndige

Tilbudet anbefales ikke godkjent.

Tilbyder må:

- formulere kompetansemål knyttet til yngre tjenestemottakere hvis en vil opprettholde denne vektleggingen (kriterium 2)
- søke opp litteratur på sykdomslære eller annen nærliggende litteratur knyttet til ALS og Tumor cerebri (kriterium 2)
- ta ut barne- og ungdomsarbeider som kompetent søkergruppe til den aktuelle utdanning eller kreve en test som viser at de har høy nok kunnskap i sykdomslære for å begynne på utdanningen (kriterium 4)
- beskrive hva som menes med «*eller tilsvarende*» under punkt 2 (kriterium 4)
- ta ut at personer med etatsintern opplæring fra NAV, ulike profesjonsutdanninger eller tilsvarende har godt nok grunnlag for opptak til denne utdanning (kriterium 4)
- justere tema *veiledningsteori* og pensum i forhold til hverandre (kriterium 6)
- justere kunnskapsmålet «*kunne gjøre rede for de vanligste nevrologiske sykdommer, skader og følgetilstander*» da det er et for høyt mål sett i forhold til det teoretiske grunnlag som gis (kriterium 6)
- søke opp litteratur knyttet til sykdomslære i forhold til ALS og Tumor cerebri (kriterium 6)
- vurdere om målene og litteratur samsvarer i modul 2 (kriterium 6)
- justere vurderings- og eksamensordninger (kriterium 6)
- klargjøre hva «*annet faglig arbeid*» er, under punkt 5.1 (kriterium 6)
- klargjøre om det er en eller to oppgaver knyttet til hver modul (kriterium 6)
- justere 5.0 (5.1 – 5.2) og 6.0 (6.1 – 6.4) i forhold til hverandre (kriterium 6)

- presisere hvor mange studenter det kan være i hver gruppe når de samarbeider om oppgave (kriterium 6)
- redegjøre for hvorfor det er forskjell på vurderingsformen mellom modul 1-3 og modul 4 (kriterium 6)
- slette «analytisk» i vurderingskriteriene for fordypningsoppgaven, det samme gjelder beskrivelsen av at studenter skal kunne samle data ved intervju og undersøkelser (kriterium 6)
- få inn fagutdanningens målgruppe i retningslinjer for fordypningsoppgaven (kriterium 6)
- klarlegge pensum for hva som er gjeldende etiske retningslinjer i forhold skrivning av fordypningsoppgave (kriterium 6)
- klargjøre om fordypningsoppgaven er en av de oppgaver studenten kan velge å skrive i gruppe eller om det skal være en individuell oppgave (kriterium 6)
- samkjøre studieplanen, retningslinjer for fordypningsoppgaven og mal for fordypningsoppgaven med hensyn til kravet loggskrivning (kriterium 6)
- skissere hvordan man vil kunne følge studentene tett opp både i teori og i praksis med antall årsverk som er skissert i søknaden (kriterium 9)
- klargjøre oppfølging og ansvarsfordeling mellom lærer, praksisveileder og student i praksis (kriterium 10)
- gi en bedre beskrivelse av hvordan en vil organisere praksis slik at alle studentene møter alle studiets pasientgrupper (kriterium 10)
- presisere at når studentene skal ha praksis på egen arbeidsplass må de være studenter og ikke arbeidstakere (kriterium 10)
- slette vurderingskriteriet punkt 2 «Selvstendighet» – krav om analytisk nivå (vedlegg 5 i studieplanen) (kriterium 10)
- justere prosentandelen i praksis (kriterium 10)
- vise til intensjonsavtaler om aktuelle praksisplasser (kriterium 10)
- øke lærerressursene (kriterium 11)
- skissere hvordan de skal dekke opp fravær hos undervisningspersonalet (kriterium 11)

Tilbyder bør:

- vurdere om det kan være aktuelt med test i forbindelse med realkompetansevurdering slik det er beskrevet i NOKUTs veiledning til fagskolereglement (kriterium 4)
- vurdere om noen av målene kan slås sammen (kriterium 6)
- vurdere om litteraturtilfanget mellom de ulike moduler kan justeres litt, da det er noe ujevnt og står ikke alltid i forhold til antall pensumsider (kriterium 6)
- presisere om det er obligatorisk oppmøte i deler av teoriundervisningen og hvor mye fravær studenten eventuelt kan ha (kriterium 6)
- skissere en oversikt over hvor mye veiledning (antall timer) som gis i forbindelse med de ulike teorioppgaver inklusive fordypningsoppgaven (kriterium 6)
- klargjøre størrelsen på basisgruppene (kriterium 8)
- vurdere om faglærer skal være tilstede på en samtale med student og praksisveileder i begynnelsen av de veiledede praksisperioder (kriterium 10)
- vurdere om det i skjemaet for vurdering av praksis også skal stå at det i praksis vurderes skikkethet for yrket (kriterium 10)

- vurdere om veileder på prosjektrapporten må ha kompetanse i prosjektveiledning (kriterium 10)
- presisere hvor ofte de vil foreta kvalitetssikring når det ikke benyttes ekstern sensor (kriterium 14)
- si noe om hvordan det skal inngås skriftlig avtale om bruk av fagbibliotek ved Høgskolen Stord/Haugesund (kriterium 17)

4 Tilsvarende

NOKUT mottok 13. november 2012 tilbakemelding fra søkeren på de sakkyndiges vurdering. Søkerens tilbakemelding på den sakkyndige vurderingen i forbindelse med de opprinnelig underkjente kriteriene presenteres under.

4.1 Søkers tilbakemelding på konklusjon fra de sakkyndige på "må" - punktene

- Det er gjort endringer i kunnskapsmål og generell kompetanse i punkt 2.0 «Mål for fagskoleutdanning». Disse er endret i forhold til å ivareta yngre mennesker med nevrologiske lidelser. I tillegg er dette rettet opp i de mål som gjenspeiles i modulmålene. Dette er markert med gult i studieplanen, side 6, 7 og 18.
- Når det gjelder litteratur tilknyttet til ALS og Tumor Cerebri, har vi undersøkt med biblioteket på høyskolen, ulike bokhandlere og vært i kontakt med nevrologisk avdeling på Haugesund sykehus. Det viser seg at det finnes lite litteratur på disse områdene som kan brukes på fagskolenivå. Fagansvarlig på nevrologisk avdeling vil bli engasjert i å utarbeide et kompendium som kan benyttes i undervisningen. Hun viser imidlertid til Stein Kaasa sin bok *Palliasjon*, 2. utgave, Gyldendal, s. 589 – 605. Kapittelet heter: «Kronisk langt kommet nervesykdommer», videre viser hun til at det kan finnes artikler på Den Norske sykepleierforeningen og Legeforening sine hjemmesider, samt Haukeland universitetssykehus, under forskningsartikler. Dette vil blant annet danne grunnlag for et kompendium, foreligge til en eventuell oppstart av studiet og bli lagt til litteraturlisten.
- Vi har tatt ut barne- og ungdomsarbeider som søkegruppe.
- Vi ser at «eller tilsvarende» ikke er aktuelt, da målgruppen utover aktivitører dekkes inn under punkt 1, og har tatt dette ut av revidert studieplan, side 7, punkt 3.0 «Opptakskrav».
- Personer med etatsintern opplæring fra NAV med videre er ikke medtatt i studieplanen.
- Tema «veiledningsteori» dekkes opp av lærers forelesningsnotater og presentasjon. Dette er endret i studieplanene side 16 under «litteratur» og markert med gul farge.
- Kunnskapsmålet: «Kunne gjøre rede for de vanligste ...» er endret. Se gul markering, studieplan side 18.
- I forbindelse med litteratur om ALS og Tumor Cerebri henviser vi til prikkpunkt 2.
- Vi viser til prikkpunkt 2 om utarbeidelse av kompendium vedrørende diagnosene ALS og Tumor Cerebri. Det vil i forbindelse med eventuell oppstart foreligge litteratur som dekker de nevnte målene. Oppdatert litteraturliste vil foreligge.
- Vi ser at formuleringen i punkt 5.1 er upresist da det kun er arbeidskravet i modulen som danner grunnlag for vurdering. Dette er tatt bort i revidert studieplan på side 12, punkt 5.1 «Modulvurdering».
- Det leveres et skriftlig arbeidskrav per modul.
- Vi har justert punkt 5.2, justeringen er markert med gult på side 12 i revidert studieplan. I punkt 6.1 til 6.3 har vi beskrevet hvilket arbeidskrav som skal gjennomføres, punkt 6.4 opprettholdes.
- Når studentene samarbeider, kan det være 2 til 5 medlemmer i en gruppe. Dette er justert i revidert studieplan, punkt 6.1 – 6.4 og markert med gul farge.

- På bakgrunn av mange studentevalueringer fra våre avsluttede fagskoletilbud har vi valgt å karaktersette siste moduloppgaven på samme måte som fordypningsoppgaven.
- Tidligere studenter har gitt uttrykk for at de ønsker å få en innsikt i hvordan de ligger an karaktermessig før de påbegynner fordypningsmodulen. Vi har derfor valgt å imøtekomme studentene på dette.
- Begrepet «analytisk» er tatt bort i vurderingskriteriene i revidert studieplan og i vedlegg 9. Se gul markering. Vi har i tillegg tatt bort beskrivelsen av «samle data ved intervjuer og undersøkelser» i punkt 6.6 «Praksis», side 24.
- Vi har fått inn fagutdanningens målgruppe i retningslinjer for fordypningsoppgaven. Dette er markert med gul farge i studieplanens vedlegg 7, side 32.
- Gjeldende etiske retningslinjer for skriving av fordypningsoppgave, blir gjort av lærerne og inngår som en del av deres forelesningsnotat/presentasjon. På bakgrunn av tilbakemeldingen, vil vi utarbeide et kompendium som kan benyttes i alle våre fagskoleutdanninger og bli lagt til alle litteraturlister.
- Fordypningsoppgaven er en av de oppgavene studentene kan velge å skrive i gruppe eller individuelt. Dette er justert i revidert studieplan, side 24, under punktet «Arbeidskrav» og markert med gult.
- Studieplanen er samkjørt når det gjelder loggskrivning. Dette er markert med gul farge på side 32 og 33.
- Det er utarbeidet en skisse, vedlegg 2, som viser hvilken oppfølging studentene får i teori og praksis (kriterium9) i forhold til antall årsverk. Beskrivelsen viser hva som inngår i oppsatte årsverk.
- Vedlegg 2 klargjør i tillegg oppfølging og ansvarsfordeling mellom lærer, praksisveileder og student i praksis (kriterium 10)
- Det vil være vanskelig å organisere praksis slik at vi kan garantere at studentene møter alle av studiets pasientgrupper i sin hovedpraksis (syv uker). Det vil legges vekt på at studenten i løpet av siste praksisperiode i modul 5 (tre uker) prioriterer praksisplass som har de pasientgruppene de ikke har møtt i sin hovedpraksis. Dette i form av hospitering, observasjonspraksis, ekskursjon med videre.
- Det er foretatt endring som sikrer at medarbeideren har studentstatus i mal for praksisavtale. Se vedlegg 3. Det er også foretatt endring i studieplanen, side 11, punkt 4,2,6,1, dette er markert med gul farge.
- Begrepet «analytisk» er tatt bort i vurderingskriteriene punkt 2. Se gul markering vedlegg 5, side 30.
- Prosentandel i punkt 4.2.6, side 10 «Praksis» er endret til kun å vise til antall timer. Dette er markert med gul farge.
- Intensjonsavtaler er inngått med Helse Fonna samt alle kommunene på Haugalandet. Se vedlegg 4.
- Lærerressursene er økt med 3 % på Karin Vikse som skal være hovedlærer. Prosentdelen som internsensur er 3 %, men vil ikke inngå i stillingsprosenten i utdanningstilbudet. Lærere med lav stillingsprosent, er navngitte gjesteforelesere som vi har vært i kontakt med og som har sagt seg interessert i å undervise på dette fagskoletilbudet. Vi gjør ellers oppmerksom på at vi i de øvrige godkjente fagskoleutdanningene opererer med samme undervisningstabell med 50 %, og med samme forholdstall 1:20. Revidert oversikt følger som vedlegg 5 «Undervisningspersonell».

- Vi har ca. 15 faglærere knyttet til de ulike fagskolestudiene. Samtlige kan brukes som vikarer ved sykefravær, avhengig av tema på timeplanen. Gjesteforeleserne kan også brukes som sykevikarer. Ved oppstart av studiet vil det bli gjort avtale med de som vil være mest aktuelle som vikarer.

5 NOKUTs tilleggsvurdering

I oversendelsesbrevet til utkastet til tilsynsrapporten anbefalte NOKUT søker å bruke tid på å omarbeide utdanningstilbudet og sende ny søknad i stedet for å komme med tilsvaret. Det ble informert om at tilsvaret måtte avgrenses til kun å gjelde feil, mangler eller misforståelser i de sakkyndiges vurdering og at NOKUT kun tillater mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden.

Både omfanget og innholdet i tilbyders kommentarer til den sakkyndige rapporten er av en slik natur at tilsvaret er å betrakte som en ny, revidert søknad, ikke en påpeking av mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. Dette er ikke i tråd med Kunnskapsdepartementets forskrift § 5-1 (3) som lyder: «NOKUT sender de sakkyndiges rapport til den berørte tilbyder som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg før NOKUT fatter vedtak». Av merknadene til § 5-1 fremgår det at formålet med dette er å kunne påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. Endringene i utdanningstilbudet er av et slikt omfang at det ikke er egnet for ny sakkyndig vurdering.

6 Vedtak

NOKUT ved direktøren anser ikke de faglige kravene for godkjenning av utdanningstilbudet *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser*, ettårig stedbasert undervisningstilbud på heltid (tilsvarende to år på deltid) ved AOF Haugaland som oppfylt. NOKUT har derfor vedtatt å avslå søknaden i denne omgang. Vedtaket er fattet med hjemmel i:

- Lov om fagskoleutdanning 20.06.2003 nr. 56
- Kunnskapsdepartementets forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning av 26.01.2009

7 Dokumentasjon

Rapporten er skrevet på bakgrunn av

- Søknad fra AOF Haugaland, datert 14. februar 2012, om godkjenning av fagskoletilbudet *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser*. Tilbudet er et ettårig stedbasert undervisningstilbud på heltid (tilsvarende to år på deltid). NOKUTs saksnummer: 12/139-1.
- Tilbakemelding på sakkyndig vurdering datert 13. november 2012. NOKUTs saksnummer: 12/139-9.

Vedlegg 1:

Sakkyndig komité

Den sakkyndige komité har bestått av følgende medlemmer:

- **Anne-Hilde Trondsen, Sykepleier ved Nevrologisk avdeling, Sykehuset i Telemark**
Anne Hilde Trondsen er utdannet sykepleier fra Høgskolen i Telemark. Etter endt utdanning begynte hun å jobbe som sykepleier ved Lungeavdelingen ved Sykehuset i Telemark. Hun har vært sykepleier på nevrologisk sengepost i seks år. Har jobbet mye med ALS-pasienter og har hatt denne pasientgruppen til poliklinisk kontroll jevnlig. Er godt vant til å jobbe med kroniske nevrologiske lidelser, og har i dag en stilling der hun jobber mye med samhandling i forbindelse med den nye reformen. Hun er i utstrakt kontakt med kommunene angående videre hjelpebehov når pasientene er ferdigbehandlet i sykehus.
- **Else Jørgensen, Høgskolelektor, Avdeling for helse- og sosialfag, Høgskolen i Molde**
Else Jørgensen har spesialistutdanning i intensivsykepleie og hovedfag i helsefag fra Universitetet i Trondheim. Hun har klinisk erfaring fra intensivavdeling og lunge/karavdeling. Siden 1981 har hun vært ansatt ved Høgskolen i Molde ved avdeling for helse- og sosialfag. Hun har i perioden vært med på å utarbeide både fagplaner og studieplaner mange ganger med utgangspunkt i gitte rammeplaner eller ut fra ønske om strukturelle eller innholdsmessige endringer. Hun har vært Dekan i to perioder og medlem i avdelingsstyret/ instituttstyret.

De sakkyndige har erklært at de ikke har tilknytninger til utdanningstilbudet eller tilbyder, som gjør dem inhabile til oppdraget.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, og har ingen merknader.

Vedlegg 2:

Mandat for sakkyndige til faglig vurdering av søknad om godkjenning av utdanningstilbud

1. Det skal foretas en faglig vurdering av søknad om fagskolegodkjenning for utdanningstilbudet *omsorg for mennesker med nevrologiske lidelser* ved AOF Haugaland.
2. Den faglige vurderingen skal foretas i henhold til kapittel 7 Standarder og kriterier for godkjenning av utdanningstilbud i Retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.
3. Kriteriene, 1 – 18, er likeverdige og må vurderes som tilfredsstillende i forhold til et minimum av hva som forventes av kvalitet i fagskoleutdanning.
4. Den sakkyndige vurderingen baseres på tilbyders søknad og annet relevant skriftlig materiale som anses som nødvendig for faglig vurdering.
5. De sakkyndige skal ikke vurdere faglig kriterium 5.
6. Vurderingene må gis en tydelig begrunnelse og en entydig konklusjon og nedfelles skriftlig.
7. Den faglige vurderingen skrives inn i en rapport sammen med NOKUTs egen vurdering av styringsordning, reglement og kvalitetssikringssystemet. Det skrives en rapport for hvert utdanningstilbud. Rapporten danner grunnlag for NOKUTs vedtak.
8. Sakkyndig kan bli pålagt å utføre en tilleggsvurdering av søkers kommentar til den faglige vurderingen. Både søkers kommentar og eventuell sakkyndig tilleggsvurdering inngår i NOKUTs beslutningsgrunnlag.
9. Sakkyndig arbeider på oppdrag fra NOKUT og skal dermed ikke diskutere vurderingen i media eller med søker før vedtak er fattet.

NOKUTs godkjenning av fagskoleutdanning er hjemlet i

- Lov om fagskoleutdanning av 20.06.2003 nr. 56
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 01.02.2010 nr. 96
- NOKUTs retningslinjer for kvalitetssikring og godkjenning etter lov om fagskoleutdanning datert 26.01.2009